

[Handwritten signature]

Извјештај о екстерној евалуацији за:

Универзитет за пословне студије

ХЕААРС број: 01/1.3.40-2-6/18

Датуми посјете: 10., 11. и 12. април 2019. године

Локација: Бања Лука

Комисија за екстерну евалуацију:

- Проф. др Здравко Тодоровић, представник академске заједнице у БиХ, предсједник,
- Проф. др Бранко Ракита, међународни стручњак, члан,
- Проф. др Божо Вукоја, представник привреде и праксе, члан и
- мр Лејла Хаирлаховић, представник студената, члан.

Координатор: дипл. инж. Татјана Радаковић, ма

Критеријуми евалуације: Стандарди и смјернице за осигурање квалитета у европском простору високог образовања – ESG (*Standards and Guidelines for Quality Assurance in European Higher Education Area - European Association for Quality Assurance in Higher Education, 2015*), Критеријуми за акредитацију високошколских установа у Републици Српској и БиХ, Критеријуми за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса студија у Републици Српској и БиХ, Правилник о акредитацији високошколских установа и студијских програма Републике Српске

Садржај:

1.0 Апликација	3
1.1 Информација о процесу акредитације	3
1.2 Подаци о високошколској установи	5
1.3 Подаци о захтјеву	6
2.0 Екстерна евалуација	7
2.1 Претходне активности	7
2.2 Посјета високошколској установи	9
3.0 Мишљење о исходу екстерне евалуације	11
3.1 Оцјена квалитета по појединачним критеријумима	11
3.2 Извјештај о акредитацији студијских програма	21
3.3 Препорука за акредитацију	31

1.0 Апликација

1.1 Информација о процесу акредитације

Универзитет за пословне студије (у даљем тексту: Универзитет) предао је пријаву за реакредитацију Универзитета и рецензију у сврху акредитације 13 студијских програма 27.2.2018. године Агенцији за акредитацију високошколских установа Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) која је заведена под бројем протокола Агенције 01/1.3.40/18. Пријава је предата у року предвиђеним претходним рјешењем о акредитацији Универзитета број 49/13 од 27.02.2013. године. Агенција је 26.04.2018. године актом број 01/1.3.40-4/18 затражила од Министарства просвјете и културе Републике Српске, као надлежног органа управе, провјеру легитимности рада установе, а 23.5.2019. актом бр. 01/1.131-1/18 од Републичке управе за инспекцијске послове податке у вези са вршењем инспекцијског надзора над Универзитетом. Министарство је информисало Агенцију да су за све студијске програме који су предмет рецензије у сврху акредитације издата рјешења и дозволе за извођење студијских програма, те да се у Министарству не води ниједан другостепени поступак у којем је жалитељ Универзитет за пословне студије. Републичка управа за инспекцијске послове је дописом број 24.012/9993-143-8/18 од 12.06.2018. године обавијестила је Агенцију да су све мјере наложене од стране инспектора извршене.

Агенција је 17.01.2018. године са Универзитетом закључила Уговор за услуге рецензије студијских програма у сврху акредитације које ће Агенција извршити на основу:

- анализе усаглашености документације са законским захтјевима (легитимност захтјева), комплетности документације у односу на прописе Агенције, извјештај о проведеном аудиту са приједлогом мјера за унапређење, према важећим законским прописима Републике Српске и Босне и Херцеговине, као и правилима европских асоцијација у овој области и
- рецензије студијских програма у сврху акредитације са циљем утврђивања усаглашеност са захтјевима Стандарда и смјерница за обезбјеђење квалитета у европском простору високог образовања, БиХ – РС критеријума и процјена усаглашености структуре и садржаја студијских програма са утврђеним излазним профилима.

Уговором за услуге рецензије студијских програма у сврху акредитације као предмет рецензије дефинисани су сљедећи студијски програми:

- Рачунарске и информационе технологије (240 ECTS)
- Информационе технологије (60 ECTS)
- Графички дизајн (240 ECTS)
- Дизајн (60 ECTS)
- Екологија (240 ECTS)
- Екологија (60 ECTS)
- Туризам и хотелијерство (240 ECTS)
- Туризам (60 ECTS)
- Хотелијерство (60 ECTS)
- Правне науке (240 ECTS)
- Право (60 ECTS)
- Финансије, банкарство и осигурање (2400 ECTS)
- Финансије, банкарски и берзански менаџмент (60 ECTS)

Уговором су дефинисане обавезе Универзитета и Агенције као и повјерљивост свих информација пружених у току поступка рецензије.

Агенција је спровела поступак одабира чланова комисије стручњака у складу са Правилником о акредитацији високошколских установа и студијских програма, те у складу са Законом о високом образовању Републике Српске, актом број 01/1.3.40-2-2/18 од 05.06.2018. године упутила Агенцији за развој високог образовања и осигурање квалитета БиХ захтјев за именовање Комисије домаћих и међународних стручњака за оцјењивање и ревизију квалитета и давање препорука о акредитацији (даље: Комисија стручњака) у сљедећем саставу:

- Проф. др Здравко Тодоровић, представник академске заједнице у БиХ, предсједник,
- Проф. др Бранко Ракита, међународни стручњак, члан,
- Проф. др Божо Вукоја, представник привреде и праксе, члан и
- мр Лејла Хаирлаховић, представник студената, члан.

Након вишемјесечне кореспонденције, а имајући у виду да предложени састав комисије није оспорен у погледу избора стручњака са Листе, приступило се припреми посјете високошколској установи. У међувремену је извршено и именовање комисије стручњака од стране Агенције за развој високог образовања и осигурање квалитета БиХ рјешењем број 05-33-1-99-55/19 од 12.03.2019. године.

Уговор за услуге акредитације високошколске установе закључен је 23.01.2018. године између Агенције и Универзитета гдје је дефинисано да су предмет евалуације систем обезбјеђења квалитета високошколске установе и студијски програми који су обухваћени поступком рецензије у сврху акредитације. Уговором су дефинисане обавезе Универзитета и Агенције као и повјерљивост свих информација пружених у току поступка акредитације.

Агенција је по запримању пријаве Универзитета за реакредитацију рјешењем број 01/1.5.40-2-4/18 за координатора поступка реакредитације Универзитета и поступка рецензије студијских програма именвала стручног савјетника за акредитацију у високом образовању, дипл. инж. Татјану Радаковић, ма.

1.2 Подаци о високошколској установи

Назив, адреса и е-маил адреса институције	Универзитет за пословне студије, Бања Лука, Јована Дучића 37а ups@univerzitetps.com
Интернет адреса	www.univerzitetps.com
Назив, број и датум акта о оснивању	Одлука о оснивању, 01/2006. од 25. 1. 2006. године
Пореско-идентификациони број (ПИБ)	ЛИБ 4402390490009
Матични број додијелен од Републичког завода за статистику	11003818
Име, презиме и адреса (назив и сједиште) оснивача	Радован Клинцов, Ранка Шипке 85, Бања Лука
Број и датум одлуке о именовану лица овлашћеног за заступање	071-0 Рег-07-001691
Број и датум дозволе за рад високошколске установе	Рјешење Министарства просвјете и културе РС о испуњености услова за почетак рада Универзитета за пословне студије, бр. 06-01-232-2/06 од 30. 1. 2006. године; Дозволе за извођење студијских програма, бр. 07.2-9626/07 од 28. 12. 2007. године, бр. 07.023/612-390/10 од 3. 9. 2010. године, бр. 07.023/602-6092/09 од 1. 10. 2009. године, бр. 07.023/612-390-1/10 од 3. 9. 2010. године, бр. 07.023/612/410-3/10 од 14. 7. 2011. године, бр. 07.023/612-320/2/11 од 31. 10. 2011. године, бр. 07.023/612-431-2/11 од 30. 12. 2011. године; Рјешење о одобрењу за рад научно-истраживачких установа, бр. 19-6-040/050-8/09 од 24. 12. 2009. године
Број и датум дозволе за рад ван сједишта	Бр. 07.2-9627/07 од 28.12. 2007. године, бр. 07.023/612-390-3/10 од 3. 9. 2010. године
Организационе јединице које се посећују и одговорна лица	1. Факултет за пословне и финансијске студије, проф. др Зоран Бабић 2. Факултет за примјењену економију, проф. др Биљана Рађеновић Козић 3. Факултет за информационе технологије и дизајн, проф. др Илија Шушић 4. Факултет за екологију, проф. др Обренија Каламанда 5. Факултет правних наука, проф. др Миле Матијевић 6. Факултет за туризам и хотелијерство, проф. др Марија Кнежевић 7. Научно истраживачки институт, проф. др Зоран Бабић
Контакт особа (за посјету)	Проф. др Радован Клинцов
Број телефона	00 387 51 248 335

1.3 Подаци о захтјеву

Универзитет је уз захтјев за реакредитацију доставио попуњен апликациони образац који прати структуру стандарда и критеријума у односу на које се врши акредитација, самоевалуациони извјештај Универзитета, те осталу пратећу документацију која је хиперлинковима повезана с апликационим образцем (Статут, Рјешења и дозволе за рад, Стратегију, Правилник о осигурању квалитета на Универзитету, План за отклањање примједби комисије за акредитацију за период 2013-2017, Стандард за обезбјеђење квалитета на Универзитету и факултетима и др.). Истовремено, на образцу прописаном од стране Агенције је достављена посебна апликација и за све пријављене студијске програме пратећи одговарајуће стандарде и критеријуме, као и самоевалуациони извјештаји за све пријављене студијске програме и пратећа документација.

Студијски програми које је Универзитет пријавио за акредитацију, а који су претходно проšli поступак рецензије:

Студијски програми пријављени за акредитацију		
Назив студијског програма:	Ниво студија	Назив(и) излазних квалификација
Графички дизајн	Први циклус	Дипломирани графички дизајнер – 180 ЕЦТС Дипломирани графички дизајнер – 240 ЕЦТС
Дизајн	Други циклус	Мастер дизајна – 300 ЕЦТС
Екологија	Први циклус	Дипломирани еколог – 180 ЕЦТС Дипломирани еколог – 240 ЕЦТС
Екологија	Други циклус	Мастер екологије – 300 ЕЦТС
Финансије, банкарство и осигурање – 240 ECTS	Први циклус	Bakalaureat/Bachelor смјер Финансије, банкарство и осигурање, одабране студијске групе са укупно 240 ECTS бодова
Финансијски, банкарски и берзански менаџмент	Други циклус	Мастер економије
Правне науке	Први циклус	Дипломирани правник „Студијски програм „Правне науке“ – 240 ЕЦТС
Право	Други циклус	Мастер права – 300 ЕЦТС
Рачунарске и информационе технологије	Први циклус	Дипломирани инжењер информатике – 180 ЕЦТС Дипломирани инжењер информатике – 240 ЕЦТС
Информационе технологије	Други циклус	Мастер информатике – 300 ЕЦТС
Туризам и хотелијерство	Први циклус	Дипломирани менаџер туризма– 180 ЕЦТС Дипломирани менаџер хотелијерства– 180 ЕЦТС

		Дипломирани менаџер ресторатерства –180 ЕЦТС Дипломирани менаџер гастрономије – 180 ЕЦТС Дипломирани менаџер туризма – 240 ЕЦТС Дипломирани менаџер хотелијерства – 240 ЕЦТС Дипломирани менаџер ресторатерства - 240 ЕЦТС Дипломирани менаџер гастрономије – 240 ЕЦТС
Туризам	Други циклус	Мастер туризма – 300 ЕЦТС
Хотелијерство	Други циклус	Мастер хотелијерства – 300 ЕЦТС Мастер ресторатерства – 300 ЕЦТС Мастер гастрономије – 300 ЕЦТС

2.0 Екстерна евалуација

2.1 Претходне активности

Након прегледа достављене документације за рецензију студијских програма од стране Агенције, увидом у Листу домаћих и међународних стручњака за оцјењивање и ревизију квалитета и давање препорука о акредитацији високошколских установа, односно њихових студијских програма констатовано је да на Листи нема стручњака из свих научних области и поља којима припадају студијски програми пријављени за рецензију. Агенција је стога предузела мјере како би се обезбиједили стручњаци из свих адекватних научних области и поља и формирала Листу рецензента (<http://heaars.com/index.php/sr/lis-r-c-nz-n>) која је листа отвореног типа с циљем континуираног допуњавања. Приликом одабира рецензента вођено је рачуна да се бирају међународно признати домаћи и инострани универзитетски наставници, научници или умјетници који су бирали у звања у ужој научној области предметног студијског програма како би се дошло до што квалитетнијих рецензентских извјештаја. Сви рецензенти који су ангажовани за рецензије студијских програма су били стручњаци из региона. У два случаја је због објективних разлога дошло је до замјене рецензента.

Сви рецензенти су потписали изјаве о непостојању сукоба интереса, уговоре који их обавезују на професионално поступање и трајно чување свих информација стечених у поступку рецензије. Рецензенти су на разматрање добили попуњене апликационе обрасце студијских програма, самоевалуационе извјештаје, бројну пратећу документацију, Стандарде и смјернице за осигурање квалитета у европском простору високог образовања, Критеријуме за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса студија у Републици Српској и БиХ, Правилник о акредитацији високошколских установа и студијских програма Републике Српске, образац упутства за рад рецензента који је представљао и чек листу рецензента, као и образац извјештаја о рецензији. Након достављања прелиминарног извјештаја, исте је разматрао стручни колегијум Агенције и прихватио извјештаје у првој верзији или евентуално тражио допуну извјештаја уколико нису били обухваћени сви захтјеви критеријума и стандарда.

Извјештаји рецензената студијских програма - Универзитет за пословне студије:

Р. бр.	Студијски програм	Број Извјештаја рецензије
1.	Графички дизајн – 240 ECTS Дизајн - ECTS	01/1.3.40-1-2-2/18
		01/1.5.40-1-3-2/18
2.	Екологија – 240 ECTS Екологија – 60 ECTS	01/1.3.40-1-4-2/18
		01/1.3.40-1-5-2/18
3.	Финансије, банкарство и осигурање – 240 ECTS Финансијски, банкарски и берзански менаџмент – 60 ECTS	01/1.3.40-1-9-2/18
		01/1.3.40-1-11-2/18
4.	Правне науке – 240 ECTS Право – 60 ECTS	01/1.3.40-1-8-2/18
		01/1.3.40-1-10-2/18
5.	Рачунарске и информационе технологије-240 ECTS Информационе технологије – 60 ECTS	01/1.3.40-1-6-2/18
		01/1.3.40-1-7-2/18
6.	Туризам и хотелијерство – 240 ECTS Туризам – 60 ECTS Хотелијерство – 60 ECTS	01/1.3.40-1-12-2/18
		01/1.3.40-1-13-2/18

Након довршетка активности са рецензијама студијских програма у сврху акредитације отпочеле су припреме Комисије стручњака у сљедећем саставу:

- Проф. др Здравко Тодоровић, представник академске заједнице у БиХ, предсједник,
- Проф. др Бранко Ракита, међународни стручњак, члан,
- Проф. др Божо Вукоја, представник привреде и праксе, члан и
- Мр Лејла Хаирлаховић, представник студената, члан.

Комисија је на разматрање добила документацију Универзитета, попуњен апликациони образац, самоевалуациони извјештај, бројну пратећу документацију, извјештај из претходног поступка акредитације, извјештај о накнадним активностима предузетим између два циклуса акредитације, рецензије студијских програма (укључујући и извјештаје и чек листе рецензената), те планове за унапређење студијских програма направљене на бази рецензентских извјештаја. Комисија је такође добила Стандарде и смјернице за осигурање квалитета у европском простору високог образовања, Критеријуме за акредитацију високошколских установа у Републици Српској и БиХ, Критеријуме за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса студија у Републици Српској и БиХ, Правилник о акредитацији високошколских установа и студијских програма Републике Српске, образце чек листе за члана комисије стручњака и образац извјештаја.

Агенција је организовала састанак Комисије стручњака 09.04.2019. године којем су присуствовали координатор и сви чланови Комисије стручњака. Том приликом Комисија је утврдила

методологију рада и између осталог усагласила, поштујући акте Агенције и све релевантне прописе у Републици Српској и БиХ, да сваки члан комисије има обавезу да на основу анализираних докумената високошколске установе попуни образац индивидуалне контролне листе која служи као подсетник члану Комисије са питањима, запажањима и захтјевима за додатне документе за посјету установи. На истом састанку су договорене све појединости рада, усаглашено заједничко разумијевање захтјева стандарда и критеријума. Претходно је Комисија усагласила План и програм посјете високошколској установи који је Прилог 2 овог извјештаја, а предвиђа посјету у трајању од три радна дана (укључујући и припремне, радне и састанке обуке Комисије). Такође, Комисија је потписала и индивидуалне изјаве о непостојању сукоба интереса. Прије посјете Комисије за екстерну евалуацију, руководство и представници служби Универзитета су упознати са детаљима и током предстојеће посјете, те им је благовремено достављен План и програм посјете који су допунили именима учесника на сваком поједином састанку. Предмет екстерне евалуације је високошколска установа и студијски програми и то кроз процјену обављања основне дјелатности у односу на степен испуњености Критеријума за акредитацију високошколске установе у Републици Српској и БиХ и релевантних Европских стандарда и смјерница за обезбјеђење квалитета у високом образовању те кроз процјену студијских програма у односу на Критеријуме за акредитацију студијских програма у Републици Српској и БиХ, као што је наведено у Апликацији за акредитацију Универзитета.

Током састанка је усаглашен фокус на поједина питања, анализирани специфични утисци након прегледа апликације високошколске установе, начин вођења разговора, усаглашавање ставова на основу појединачних листа провјере, као и друга питања од важности за професионалан рад Комисије стручњака. Посебна пажња је посвећена извјештајима о рецензији пријављених студијских програма и извјештајима о унапређењу за сваки студијски програм.

2.2 Посјета високошколској установи

Посјета високошколској установи је била 10., 11. и 12. априла 2019. године, а План и програм посјете Универзитету (даље: План посјете) је доступан у Архиви Агенције, досије Универзитет за пословне студије и усаглашен је био са свим члановима Комисије стручњака те благовремено достављен високошколској установи како би се припремили спискови саговорника свих релевантних заинтересованих страна. Планом посјете предвиђено је да током првог дана Комисија стручњака разговара са сљедећим саговорницима:

- менаџмент високошколске установе и тима за квалитета (три представника: ректор, предсједник Управног одбора и предсједник комисије за осигурање квалитета),
- тим за квалитет и тим за припрему самоевалуационог извјештаја Универзитета и студијских програма (шест представника),
- представници студентске службе, библиотеке, правне службе Универзитета, рачуноводства Универзитета (8 представника),
- представници Одјела за међународну сарадњу Универзитета (три представника),
- менаџмент и представници академског особља Факултета за информационе технологије и дизајн (декан, генерални секретар, шеф рачуноводства, представници академског особља - 6 представника),
- студенти свих година студија првог и другог циклуса студијских програма Факултета за информационе технологије и дизајн (9 представника),
- менаџмент и представници академског особља Факултета за екологију (декан, генерални секретар, шеф рачуноводства, представници академског особља - 7 представника),
- студенти свих година студија првог и другог циклуса студијских програма Факултета за екологију (5 представника)
- представници дипломираних студената/алумни (3 представника)
- представници привреде и праксе (7 представника),

Током другог дана посјете са:

- менаџмент и представници академског особља Факултета за пословне и финансијске студије (декан, генерални секретар, шеф рачуноводства, представници академског особља-6 представника),
- студенти свих година студија првог и другог циклуса студијских програма Факултета за пословне и финансијске студије (8 представника)
- Обилазак ресурса Универзитета.
- Презентација рада ван сједишта (Одјељење Универзитета у Бијељини и Одјељење Универзитета у источном Сарајеву-4 саговорника)
- менаџмент и представници академског особља Факултета правних наука (декан, генерални секретар, шеф рачуноводства, представници академског особља-8 представника),
- студенти свих година студија првог и другог циклуса студијских програма Факултета правних наука (4 представника)
- менаџмент и представници академског особља Факултета за туризам и хотелијерство (декан, генерални секретар, шеф рачуноводства, представници академског особља-6 представника),
- студенти свих година студија првог и другог циклуса студијских програма Факултета за туризам и хотелијерство (5 представника).

Током трећег дана посјете одржан је интерни састанак Комисије на којем је припремљена усмена презентација прелиминарних налаза и препорука Комисије.

Листа учесника на свим разговорима је доступна у Архиви Агенције као саставни дио Плана посјете Универзитету.

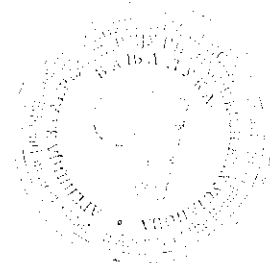
Након одржаних састанака и обављених разговора, чланови Комисије су на крају сваког радног дана одржавали интерне састанке на коме су износили индивидуална запажања и утиске са појединих састанака, коментарисали добијене информације и анализирали рад комисије. Током дискусије сви чланови Комисије су усагласили ставове који представљају добру основу за израду извјештаја са свим детаљним анализама по сваком појединачном критеријуму за високошколске установе и за студијске програме. О овим запажањима дате су и посебне препоруке у наставку извјештаја.

Комисија је током другог дана у оквиру обиласка ресурса посјетила ресурсе свих пријављених студијских програма. Обилазак је обухватао обилазак просторија у којима се одвија настава, рачунарских сала, кабинета за графички дизајн и дизајн, правне клинике, лабораторије за гастрономију, библиотеке и студентске службе, стручних служби универзитета, кабинета професора, апартмана за смјештај гостујућих професора, разговор са представницима студијских програма (декани, продекани, професори, секретар, библиотекар), као и са студентима који су се у то вријеме затекли на настави.

Након обиласка ресурса установе Комисија је закључила да се ради о веома доброј функционалној организацији простора и завидном нивоу капацитета. Сви детаљи и правни докази о испуњености законских услова за организовање и рад универзитета су презентовани у документацији достављеној у апликацији за акредитацију. Крај радног дијела посјете, разговори, обиласци и анализе, био је посвећен плановима и договору о начину презентације рада ван сједишта.

Рад Универзитета ван сједишта се организује у одјељењима у Источном Сарајеву и Бијељини. Настава се организује на исти начин као и у сједишту. Одјељења су основана с циљем да се Универзитет приближи студентима. Наставни кадар који ради у сједишту углавном држи наставу и у одјељењима, с тим да у одјељењима има и више асистената.

Током трећег радног дана посјете, 12.04.2019. чланови Комисије су одржали интерни састанак на којем су усагласили садржај и смјернице прелиминарног извјештаја са проценом стања и

препорукама за унапређење, којим је наглашено саопштавање добрих и слабих страна, те основних препорука за унапређење по сваком критеријуму понаособ. Након усаглашавања ставова, одржан је заједнички завршни састанак на којем је Комисија представницима руководства Универзитета, деканима и тиму за квалитет и самоевалуацију представила прелиминарни извјештај о вањској евалуацији. Током тродневне посјете вођен је записник који је доступан у Архиви Агенције, досије Универзитет за пословне студије.

3.0 Мишљење о исходу екстерне евалуације

Екстерна евалуација је урађена провјером нивоа испуњености захтјева ЕСГ стандарда, Критеријума за акредитацију високошколских установа и Критеријума за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса студија.

Критеријуми за оцјену нивоа испуњености захтјева:

Ниво I – нема доказа или постоје дјелимични, непоуздани докази испуњења захтјева (потпуно ново или страна у организацији),

Ниво II – захтјев је планиран, постоји само на папиру и/или дјелимично спроведен,

Ниво III – захтјев је планиран, спроведен и прате се ефекти,

Ниво IV – захтјев је планиран, спроведен, прате се ефекти, са/без увођења сталних прилагођавања и побољшања на основу поређења са најбољима.

I	ВШУ не испуњава захтјев
II	ВШУ дјелимично испуњава захтјев
III	ВШУ претежно испуњава захтјев
IV	ВШУ у потпуности испуњава захтјев

3.1 Оцјена квалитета по појединачним критеријумима

A.1 Политика осигурања квалитета
Захтјеви ЕСГ стандарда 1.1 и РС/ВШК критеријума 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.1.6
Добре стране:
Универзитет усваја Стратегију сваких пет година. Посљедња је усвојена 31.07.2015. године и то је Стратегија 2016-2021. Стратегију је усвојио Управни одбор Универзитета, а поред стратегије усвојени су и остали акти. Постоји Статут Универзитета, али и статuti сваког појединачног факултета. Усвојена је и Стратегија квалитета Универзитета, као и Правилник о осигурању квалитета. Сви документи су јавно доступни на веб страници Универзитета. Студенти су учествовали у изради Стратегије кроз Студентски парламент, односно преко представника у тијелима одлучивања.
Стратегија Универзитета садржи утврђене стратешке циљеве, мисију и визију.
Два формална акта која су основа осигурања квалитета су Стратегија квалитета Универзитета, те Правилник о осигурању квалитета. Као одговорно лице за праћење унутрашњег система квалитета наводи се руководилац Универзитета. Поред тога, формирана је Комисија за осигурање квалитета,

као и тимови за osiguрање квалитета. Као функције се наводе: предсједник Комисије и координатор за osiguрање квалитета. Планови за провођење политике osiguрања квалитета се израђују на период једне и више година. Наведен је начин функционисања унутрашњег система osiguрања квалитета, као и процедуре које се наводе. Наведена је комплетна управљачка структура, али под индикатором 1.4. Од докумената се још наводе:

- Правилник о osiguрању квалитета на Универзитету,
- Стандарди за обезбјеђење квалитета на Универзитету,
- Поступци за обезбјеђење квалитета образовног процеса,
- Поступак за обезбјеђење квалитета потребних ресурса,
- Поступак за обезбјеђење квалитета у процесу управљања,
- Самоевалуациони извјештај.

Процес планирања и надзор над оствареним плановима и циљевима регулисан је стандардом за обезбјеђење квалитета управљања Универзитетом и Поступком за обезбјеђење квалитета у процесу управљања. Усваја се и пословни план, а извјештај о реализацији пословног плана и циљева Универзитета усваја Управни одбор Универзитета. Координатор за квалитет покреће корективне мјере на основу:

- Извјештаја о реализацији плана развоја Универзитета;
- Резултата спроведених анкета студената, наставника, сарадника и запослених на Универзитету;
- Извјештаја о интерној и екстерној евалуацији квалитета;
- Записника са састанака на којима се врши самоевалуација и оцјена квалитета.

Приједлог корективних мјера предлаже Комисија за osiguрање квалитета.

Објашњене су све процедуре. Детаљно наведена управљачка структура Универзитета, као и њихов дјелокруг рада и одговорност.

Израђена је Стратегија међународне сарадње Универзитета. Наведено је низ потписаних уговора, меморандума и протокола о међународној сарадњи што говори у прилог одређености Универзитета за међународну сарадњу. Успостављен је Центар за међународну сарадњу, те именован тим за међународну сарадњу. Универзитет значајним финансијским средствима исту подстиче. Успостављене су базе података о научно-истраживачком раду, као и база података Центра за међународну сарадњу.

Слабе стране:

Нема података о начину усвајања поменутих докумената, односно, података о томе да ли су били у широј јавној расправи. Такође, недостаје план активности по усвојеној Стратегији.

Из апликационог обрасца није јасно на који начин су заинтересоване стране учествовале у консултацијама с циљем израде докумената. У Стратегији је наведено да се усваја Акциони план за провођење Стратегије, али исто није презентован.

Препоруке за унапређење:				
<p>Неопходно је превазићи евидентан раскорак између форме и суштине. Боље је имати мањи број краћих и добро фокусираних докумената који се у пракси потпуно примјењују.</p> <p>Усвојена Стратегија мора да се преведе у акциони план активности које се реализују прецизно дефинисаном временском динамиком.</p> <p>Неопходно је превазићи раскорак између обећања и могућности. Планове и обећања треба ускладити са реалним ресурсима и могућностима. Ако се примјењује обрнути приступ, три квалитет и на средњи и на дуги рок.</p> <p>Квалитет треба изводити из захтјева свих заинтересованих страна, кроз њихово континуирано праћење и испуњавање.</p> <p>Препоручујемо увођење система међународних стандарда квалитета серије ISO 9000.</p>				
Ниво испуњености захтјева:	I	II	III	IV
<p>A.2. Израда и одobrавање програма</p> <p>Захтјеви ЕЦТ стандарда 1.2 и РС Бих критеријума 1.2.1, 1.2.2</p>				
Добре стране:				
<p>Акти којима су дефинисане процедуре за процес развоја, предлагања, прихватања, праћења и провођења студијских програма су Статут, Правилник о студијским програмима, Стандарди за обезбјеђење студијских програма, као и Поступак за обезбјеђење квалитета образовног процеса на Универзитету за пословне студије Бања Лука. У поступке предлагања, прихваћања и усвајања нових, као и измјена и допуна постојећих студијских програма, директно или индиректно, укључују се сви релевантни актери: наставници, тржиште рада, студенти и потенцијални студенти.</p> <p>Статут, Правилник о студијским програмима, Стандарди за обезбјеђење квалитета студијских програма, Поступак за обезбјеђење квалитета образовног процеса на Универзитету, те Правилник о усвајању студијских програма регулишу питања усвајања, мониторинга и периодичног преиспитивања студијских програма. Правилником о усвајању студијских програма утврђени су и поступак за израду, измјену и усвајање студијских програма, те њихова садржина на Универзитету, као и предавање истих у процедуру лиценцирања и акредитације.</p>				
Слабе стране:				
<p>Правилник о усвајању студијских програма достављен је у апликацији, али није доступан на веб страници. Нема података о конкретним активностима шире јавне расправе у поступку креирања студијских програма.</p> <p>Нема података о оптерећења студената кроз ЕЦТС систем.</p>				
Препоруке за унапређење:				
<p>Квалитет је неопходно унапређивати бољим фокусирањем, сужавањем и поједностављивањем наставног плана и организационе структуре. Неопходно је напустити досадашњу праксу широког захвата, покривањем свега нефункционалном диверсификацијом. Сужавање и фокусирање умјесто диверсификације диже квалитет.</p> <p>Неопходно је одредити се за три добра и афирмисана међународна студијска програма у свакој области за поређење, како приликом дефинисања тако и приликом реализације и извођења. Поређење које има смисла са аспекта квалитета јесте само поређење са бољим од себе.</p> <p>Неопходно је водити рачуна о оптерећености како студената тако и наставног особља, у складу са стандардима и најбољом међународном праксом.</p> <p>Препоручујемо потпуни прелазак првог циклуса студирања на 240 ЕЦТС бодова. Дакле залажемо се само за једну опцију студијских програма на првом циклусу. Мислимо да је законска могућност</p>				

да се додељују иста звања за 180 и 240 бодова потпуно погрешна, те да је свака високошколска установа може превазилазити својим одређењем да иде само на једну опцију првога циклуса студијских програма.

Ниво испуњености захтјева:	I	II	III	IV
-----------------------------------	----------	-----------	------------	-----------

A.3 Учење, подучавање и провера знања усмјерени на студента

Захтјеви ЕСГ стандарда Т.3 и РС/БиХ критеријума Т.3.1, Т.3.2, Т.3.3

Добре стране:

Акти који регулишу оцјењивање студента су Статут и Правилник о поступку и начину оцјењивања студената који студирају по болоњском програму Универзитета, Правилник о условима уписа, преписа и признавање испита са других високошколских установа, Правилник о одбрани завршног рада, Правилник о полагању диференцијалних испита, Правилник о поступку еквиваленције раније стечених звања са новим звањем.

Студенти учествују у процесу осигурања квалитета, а према важећим актима Универзитета. У саставу Комисије за осигурање квалитета се налази и представник студената. Студенти се стимулишу да преузму активну улогу у креирању процеса учења кроз низ споразума и уговора кроз које им се омогућује повезивање теоријског и практичног знања.

Потписани су значајни документи из области међународне сарадње. Запослени се мотивишу за сарадњу кроз финансијску подршку. На веб страници представљена је међународна сарадња кроз извјештаје и приказ потписаних уговора.

Слабе стране:

У Правилнику о оцјењивању нема описаних процедура жалбе. Остали критерији и формирање оцјене су дефинисани.

Препоруке за унапређење:

Потребно је напустити праксу дводјелног или тродјелног полагања испита кроз колоквијуме, чиме се обесмишљава сврха финалног испита.

Предиспитне и испитне обавезе се морају разликовати по карактеру и начину скупљања поена, а не да имају просто збрајање које води извођењу финалне оцјене.

Пропорција између бодова који се скупљају кроз предиспитне обавезе и финални испит мора да буде уравнотежена. То значи да је неопходно повећати учешће финалног испита у коначном збиру бодова и коначном извођењу оцјене.

Финални испит мора да покрије цијело градиво или пак виталне и одређујуће дијелове из свих наставних цјелина сваког предмета. Финални испит не смије да има статус завршног и недостајућег колоквијума.

Обавезно повећати мјере заштите од могућег преписивања на писменим испитима.

Обавезно поштовати јавност сваког испита.

Приликом оцјењивања писаних радова у форми семинарских или дипломских или мастер радова, обавезно увести софтвер за провјеру и заштиту од плагијаризма.

Ниво испуњености захтјева:	I	II	III	IV
-----------------------------------	----------	-----------	------------	-----------

A.4. Услови студентског њиховог припремања кроз студије, признавања и сертификација
 Захтјеви ЕСГ стандарда 1.4 и РС ВАН критеријума 1.4.1, 1.4.2, 1.4.3

Добре стране:
 Правилник о условима уписа, преписа и признавања испита са других високошколских установа регулише процедуре уписа студената. У овом дијелу је описан и начин оцјењивања што се третира кроз критериј 3.

Слабе стране:
 У Апликационом обрасцу Универзитета наведено је да се та питања регулишу кроз Правилник о условима уписа, преписа и признавања испита са других високошколских установа те кроз Статут Универзитета. Документ није доступан на веб страници.

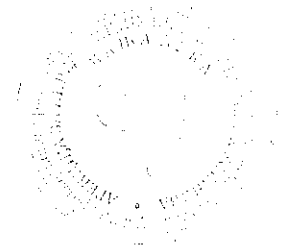
Препоруке за унапређење:
 Препоручујемо формирање савјетодавног центра за каријерно вођење студената. Поред савјетодавног рада са студентима Центар би се бавио и унапређивањем сарадње са привредом, као и обезбјеђивањем студентске праксе и студентског запошљавања.
 Пожељно је у што краћем року организационо формализовати АЛУМНИ асоцијацију, уз доношење правилника и програма њеног рада.
 Правилник о условима уписа студената, преписа и признавања испита са других високошколских установа је неопходно учинити транспарентним и доступним свим заинтересованим корисницима. Било би добро стимулирати најбоље студенте, кроз њихово промовисање, награђивање или евентуално стипендирање.
 Потребно је организовано радити на припреми студената за међународна такмичења у рјешавању студија случајева и друго.
 Могућност студирања на основним студијама уз рад би у перспективи требало потпуно искључити, или одвојено организовати у односу на оне студенте који су посвећени само студирању.

Ниво испуњености захтјева:	I	II	III	IV
-----------------------------------	----------	-----------	------------	-----------

A.5. Људски ресурси
 Захтјеви ЕСГ стандарда 1.3 и РС ВАН критеријума 1.5.1, 1.5.2, 1.5.3, 1.5.4, 1.5.5

Добре стране:
 Универзитет је усвојио Правилник о стручном и научном усавршавању наставног особља Универзитета. Правилником о стручном и научном усавршавању наставног особља Универзитета уређено је остваривање права запослених наставника на Универзитету на коришћење одсуства ради образовања и стручног и научног усавршавања, организација стручног усавршавања и образовања из појединих области, као и саопштавање нових достигнућа у науци и струци.
 Универзитет има Правилник о издавачкој делатности и једном годишње се презентују публикације властитог наставног кадра. Постоји и Правилник о избору у звање наставника и сарадника, те база података о наставном особљу у којој се налазе и биографије.
 Омогућен приступ EBSCO бази. Основан је Научно-истраживачки институт. Питања активног ангажмана у области истраживачког рада су регулисана Правилником о стручном и научном усавршавању наставног особља Универзитета.
 Евалуација наставног особља се врши по критеријумима прописаним стандардима у сваком семестру. О резултатима се уредно води евиденција и извјештава Ректор Универзитета. Анкетни листићи су усклађени са захтјевима и стандардима. Периодичне анализе се раде у самоевалуацији. Поред тога, установљена је комисија која прати квалитет наставног процеса и која уредно

<p>извјештава декане и ректора. Оптерећеност наставника се ради према предметима и броју студената. Уклађена је са законом и дефинисана Статутом. Базе података у том смислу води руководилац службе првог, другог и трећег циклуса студија. Студенти се анкетају о квалитету наставног процеса, о квалитету подршке наставном процесу, о комуникацији. Резултати анкетају се спремају у базу резултата анкетају. Постоји и Комисија за квалитет наставног процеса.</p>				
<p>Слабе стране:</p> <p>Нема података о предузимању мјера када се установи одступање од заданих критерија и смјерница.</p>				
<p>Препоруке за унапређење:</p> <p>На сваком универзитету ректор је тај који може одређујуће да утиче на пословну, академску и научну репутацију истог. Мишљења смо да би требало одвојити позицију ректора од власничке и директорске позиције. Ректора би требало бирати из круга универзитетских професора који имају највеће научне и академске референце, као и највећи углед у стручној и научној јавности. Оптерећење професора и сарадника у настави би било неопходно ограничити у складу са најбољом универзитетском праксом. Универзитетски наставник не може квалитетно изводити наставу на више од три предмета на првом циклусу, или два предмета на другом или једног предмета на трећем циклусу. Не смије се дозволити средњошколски ниво оптерећености наставника.</p> <p>Наставно особље мора да има и вријеме, стимулансе и личну мотивацију да се са великом посвећеношћу поред наставе бави и научно-истраживачким радом, као и објављивањем научних радова у реномираним часописима од националног и међународног значаја.</p> <p>Препоручујемо да Универзитет организационо јасно профилише и професионализује рад института за научно-истраживачки и консултатски рад, да га учини препознатљивим и кредибилним институтом у привреди и у широј јавности.</p> <p>Стимулисати и организационо подржавати свестрану међународну сарадњу и међународну размјену наставника и сарадника. Препорука је да се формира и посебан центар за међународну сарадњу и размјену.</p> <p>Препоручујемо да се уведе пракса додатног награђивања професора и сарадника који објављују своје научне радове у најбољим домаћим и међународним часописима са анонимним рецензијама.</p>				
Ниво испуњености захтјева:	I	II	III	IV

A.6. Resursi za učenje i podizanje studenata

Захтеви ЕСЦ стандарда 1.6 и РС БиА критеријума 1.6.1, 1.6.2, 1.6.3, 1.6.4, 1.6.5

Добре стране:

Физички ресурси одговарају стандардима, а врши се и стално улагање у побољшање истих. У документацији је приложен попис ресурса.

Универзитет има 13.989 библиотечких јединица. Има преко 300 завршних радова, магистарских и докторских радова. Тенденција улагања у библиотечке ресурсе је видљива.

Правилник о систематизацији радних мјеста између осталог регулише и усавршавање помоћног и административног особља.

Слабе стране:

Нема података о конкретним пројектима у којима учествује помоћно и административно особље. Недовољан број претплата на базе литературе, недовољна литература.

Препоруке за унапређење:

Универзитет би морао озбиљније да развија инфраструктурне ресурсе и садржаје који би мотивисали студенте да се што дуже задржавају на истом у интеракцији са колегама студентима, са наставницима и сарадницима, као и са административним особљем.

Библиотеку би требало развијати и обогаћивати библиографским јединицама релевантних књига и часописа, како на домаћем тако и на другим свјетским језицима. Увећати број претплата на савремене базе научних и стручних радова. Студентима би требало омогућити и развијати навику да што дуже уче и студирају у универзитетској читаоници.

Компјутерске сале, креативне радионице, тематска предавања би свакако били од веће користи студентима од луксузних апартмана на горњем дијелу зграде.

Помоћно и административно особље треба континуирано оспособљавати за пружање пратећих услуга у складу са најбољом универзитетском праксом у свијету.

Ниво испуњености захтјева:	I	II	III	IV
-----------------------------------	----------	-----------	------------	-----------

A.7. Управљање информацијама

Захтеви ЕСЦ стандарда 1.7 и РС БиА критеријума 1.7.1

Добре стране:

Постоји интегрални информациони систем.

Потписан је Уговор о развоју, реализацији, испоруци и употреби информационог система за високо образовање УНИСУСС 5+. Универзитет посједује јединствен информациони систем који се простире кроз 2 објекта у Бањалуци, који су ВПН тунелом повезани са истурена одјелена у Источном Сарајеву и Бијељини.

Комуникација између субјеката ове структуре заштићена је енкрипцијом чије параметре договарају обе стране. Избор енкрипцијског алгорита и дужине кључа је од суштинског значаја за сигурност успостављене комуникације. Успостављен је и систем информисања запослених путем интанет странице (web-сервер, мејл-сервер) на којој се редовно објављује и ажурира садржај. Обликован је и посебни дио који се односи на осигурање квалитета где се објављују сви

документи, извјештаји и новости везане за систем квалитета. Информисање спољашних актера врши се путем интернет страница. Библиотека Универзитета користи се посебном апликацијом. Проводе све анализе преко Уговора о развоју, реализацији, испоруци и употреби информационог система за високо образовање UNISYSS 5+.

Подаци и анализа властитих кључних перформанси индикатора показују да се научно-истраживачки добро позиционира на Универзитету, чији се резултати јавно публикују у часопису Универзитета и транспарентно презентују студентима I и II циклуса студија. На Универзитету се посебно валоризују индикатори који рефлектују готово 90 процентно запошљавање дипломираних економиста.

Слабе стране:

Нема података о начину кориштења прикупљених података. Информациони систем се не користи за комуникацију студент – студентска служба. Неискориштени су потенцијали информационог система.

Бенчмаркинг није споменут.

Препоруке за унапређење:

Употребну вриједност постојећег информационог система подићи на виши ниво по свим намјенским линијама. Прикупљање и систематизовање информација има смисла само уколико оне служе као незаобилазна подлога за доношење одлука или као поуздан извор за унапређење система комуницирања, како интерно тако и екстерно. Расположиве информације морају да се третирају као поуздано средство за доношење одлука или као поуздан путоказ за сналажење и комуницирање.

Ниво испуњености захтјева:

I

II

III

IV

A-8 Информисање јавности

Захтјеви ЕСГ стандарда 1, 8 и РС/БиХ критеријума 1.8.1, 1.8.2, 1.8.3

Добре стране:

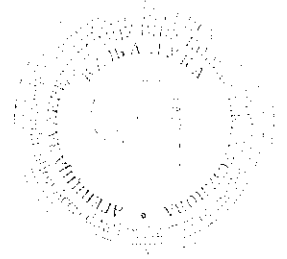
Универзитет редовно извјештава јавност преко своје веб странице, водича за студенте, реклама, те друштвених мрежа. Преко 80% садржаја на веб страници је на енглеском језику. Прикупљају се подаци о посјећености веб странице. Постоји Служба за односе са јавношћу.

Информације о дијелатностима у области истраживачког рада и информације о раду свог академског осбља (публикације, пројекти, конференције итд.), све је доступно на веб страници (Научно-истраживачки институт и Међународна сарадња).

Слабе стране:

Установа нема израђену комуникациону стратегију и политику комуникације са јавношћу као и начин анализе остваривања непристрасности, објективности и доступности информација.

Поједини дијелови странице не раде и поједини документи нису јавни.

Препоруке за унапређење:

Потребно је да Универзитет има обавезујућу комуникациону стратегију и политику комуникације са јавношћу. Комуницирање са јавношћу мора да се заснива на јасним стандардима непристрасности, објективности и транспарентности.

Постоји значајан простор за унапређење система комуницирања преко интернета и савремених друштвених мрежа кроз континуирану актуелизацију и интеракцију.

Комуникација са будућим и постојећим студентима, као и са јавношћу мора да се заснива на проверљивим и истинитим информацијама. Мора да се напусти пракса комуникације засноване на нереалним обећањима.

Ниво испуњености захтјева:

I	II	III	IV
---	----	-----	----

A.9 - Стално праћење и периодична ревизија програма
 Захтеви ECTS стандарда 1, 2 и 3/БаХ критеријуми П.9.1, П.9.2, П.9.3

Добре стране:

Студијски програми се периодично ревидирају како би се осигурало постизање постављених циљева и испуњавање потреба студената. Начин на који се врши ревидирање студијских програма је онај заснован на детаљној анализи.

Анализа подразумијева:

1. Праћење најновијих научних достигнућа за сваки поједини предмет за шта су задужени одговорни наставници
2. Информације о најновијој литератури
3. Анализу резултата анкетања студената о задовољству студијем
4. Анализу резултата анкетања послодаваца о задовољству знањем свршених студената
5. Консултације са привредницима што доказују уговори о пракси и сарадњи са привредним субјектима
6. Анализа ранијих искустава о наставном процесу.

Реализоване мјере за унапређење проистекле из анализе студијских програма, су:

1. Иновације у студијским програмима, које се виде из елабората студијских програма,
2. Лиценцирање нових студијских програма,
3. Већи акценат стављен на праксу студената и
4. Укључивање студената у научно истраживачки рад.

Слабе стране:

Студенти нису упознати са процедуром ревизије студијских програма, нити учествују у тој процедури. У процедури ревизије студијских програма не учествују ни заинтересоване стране, нити привреда и пракса.

Препоруке за унапређење:

Ревизија студијских програма мора да буде континуирана бар у дозвољеним пропорцијама које не захтијевају ново лиценцирање.

Унапређење студијских програма не смије да се подешава само интересима извођача наставе. Мора да се реализује на подлози систематског сагледавања из угла и из интеракције која постоји између појединих предметних садржаја, као и сагледавања интереса и препорука свих заинтересованих страна.

Потребно је радити на већем усаглашавању појединих предметних садржаја, као и смањивању степена њиховог преклапања.

Силабуси морају да буду потпуније и стандардизовано представљани, унапређивани и усвајани почетком сваке школске године.

Ниво испуњености захтјева:

I

II

III

IV

4.10 – Периодично вањско осигурање квалитета

Захтјеви ЕСЦ стандарда 1.10 и РС БиХ критеријума 1.10.1

Добре стране:

У процес израде самоевалуацијских извјештаја укључене су све заинтересоване стране. Извјештај о акредитацији је јавно доступан па на тај начин је подложен критици научне и стручне јавности. План отклањања примједби уважава и мишљење других стручњака изван Универзитета.

Слабе стране:

Не постоје формални механизми за одобравање и вањско осигурање квалитета студијских програма.

Не проводи се вредновање студијских програма од стране тијела изван Универзитета.

Препоруке за унапређење:

Вањско вредновање студијских програма треба да се проводи од стране колега стручњака изван Универзитета. Процес вањског вредновања треба послужити за побољшање програма на два начина. Прво, тако што академске колеге стручњаци приступају проблемима из другачије перспективе и са својим властитим искуством, чиме често могу предложити побољшања која нису узета у обзир. Друго, чињеница да ће се оно што се планира или проводи требати оправдати пред својим академским колегама стручњацима намеће ефикасну дисциплину, сличну оној приликом објављивања резултата истраживања.

Главне теме за расправу у процесу периодичног вањског осигурања квалитета треба да буду: (а) колико ће студенти уписани у програме моћи успјешно остварити исходе учења који одговарају предмету и нивоу знања и (б) да ли је могуће побољшати програм и како. То су исте теме којима се треба посветити и тим за креирање и анализу студијског програма.

Ниво испуњености захтјева:

I

II

III

IV

3.2 Извјештај о акредитацији студијских програма

Екстерна евалуација студијских програма урађена је на бази:

- Извјештаја о рецензије 13 студијских програма од стране независних, анонимних рецензента, угледних стручњака из ужих научних области студијских програма који су били предмет посматрања,
- Плана за унапређење које су студијски програми припремили на основу извјештаја рецензента,
- посјете високошколској установи и увида у реално стање обављено од стране комисије стручњака.

Студијски програми евалуирани су у односу на Критеријуме за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса студија и то:

- 1. Политика осигурања квалитета студијских програма (1.1, 1.2, 1.3),
- 2. Креирање и усвајање студијских програма (2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6),
- 3. Учење, поучавање и вредновање усмјерени на студента (3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7),
- 4. Упис и напредовање студената, признавање и сертификавање (4.1, 4.2, 4.3),
- 5. Људски потенцијала (5.1, 5.2, 5.3, 5.4),
- 6. Ресурси и финансирање (6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5),
- 7. Управљање информацијама о студијским програмима (7.1, 7.2),
- 8. Информисање јавности о студијским програмима (8.1),
- 9. Континуирано праћање, периодична евалуација и ревизија студијских програма (9.1, 9.2, 9.3, 9.4) и
- 10. Мобилност академског особља и студената (10.1, 10.2, 10.3).

Назив студијског програма:	Ниво студија:	Назив(и) излазних квалификација:
Графички дизајн	Први циклус	Дипломирани графички дизајнер – 180 ЕЦТС Дипломирани графички дизајнер – 240 ЕЦТС
Дизајн	Други циклус	Мастер дизајна – 300 ЕЦТС
ДОБРЕ СТРАНЕ:		
У политици обезбјеђења квалитета назначена је важност истраживачког рада на мобилност и интернационализацију студијских програма.		
СЛАБЕ СТРАНЕ:		
<p>Завршни радови нису подвргнути провјери који онемогућују плагирање. Систем обезбјеђења и управљања квалитетом није адекватно пројектован и примијењен.</p> <p>Недостају процедуре и правилник за мјерење задовољства студената студијским програмом, предметима и предметним наставницима, остваривање међународне сарадње, наставе на страним језицима, мобилност студената и особља, заједничке пројекте са страним партнерима, те задовољство субјеката који запошљавају студенте.</p> <p>Оптерећење редовних и ванредних студената мора бити различито. Недостају методе обезбјеђења квалитета наставних планова и програма.</p> <p>Академско особље није посвећено истраживачком и научно-истраживачком раду, посебно кроз учешће у међународним научно-истраживачким пројектима, а што је резултат ниског нивоа објављених научно-истраживачких радова.</p> <p>Мали број обука и усавршавања административног особља за побољшање система квалитета на универзитету и факултетима</p> <p>Мала мобилност.</p>		
ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ:		
<p>Препоручујемо да се размотри могућност увођења и документовања система квалитета према стандардима ИСО 9001.</p> <p>Студијске програме потребно још више ускладити са достигнућима научне области, захтјевима сродне научне области у циљу стицања мултидисциплинарних знања, захтјева општег тржишта рада и међународним реформским процесима.</p> <p>Циљеви студијског програма треба да уважавају и препоруке да се студенти припреме за будућу каријеру и запошљавање, подрже лични развој, остваре широку базу знања, стимулишу их на истраживачки рад и иновације.</p> <p>Исходе учења појединих предмета треба повезати за исходима учења студијског програма. Потребно је израдити матрицу и показати како појединачни исходи учења доприносе исходима учења</p>		

студијског програма и будућим компетенцијама студената.

Ажурирати листу обавезне и допунске литературе.

Побољшати селекцију академског особља, те радити на њиховом мотивисању за рад. На основу анкетирања студената проводити корективне активности.

Академско особље треба да више мотивише студенте за истраживачки рад проводећи консултације, менторства и усмјеравања.

Код оцјењивања студената је потребно уравнотежити предиспитне и испитне обавезе. Донијети коначну оцјену на основу финалног испита наставника.

Обезбједити да студенти не преписују, посебно користећи електронску опрему. Строго забранити уношење на испит мобилних телефона, паметних сатова, те користити ометаче за кориштење бубица и слично.

Институција мора потписати уговоре са орагизацијама које запошљавају кадрове дате квалификације за провођење практичног рада и истраживања за потребе семинарских и завршних радова.

Јасно дефинисати процедуру оцјењивања студената, те омогућити могућност жалбе студената.

Побољшати процедуре које дефинишу поступак израде, структуру и вредновање завршног рада студената. Код завршних, мастер радова обавезно примјењивати структуру дефинисану методологијом за израду научних радова уз примјену методологије ИМРАД, односно 1. Увод (проблем, предмет, циљеви, хипотеза), 2. Теоријски аспекти истраживања, 3. Методологија и методе истраживања, 4. Резултати истраживања (обавезно емпиријско истраживање и провјера хипотеза), 5. Дискусија и 6. Закључак.

Представници студената се морају обучити за побољшање квалитета студијског програма како би постали активни чланови за давање приједлога побољшања студијских програма.

Успоставити каријерни центар на Универзитету и укључити представнике студената. Пратити индикаторе који говоре о успјешном развоју каријере и запошљавању студената.

Процедуре за признавање високообразовних квалификација ускладити са Лисабонском конвенцијом о признавању.

Потребно обезбједити наставницима, сарадницима и студентима приступ најновијој релевантној литератури, базама података референтних часописа, помоћ код пријаве пројеката и слично.

Формирати фонд за научноистраживачки рад и направити план инвестирања.

Обезбједити специфичну опрему, материјал, литературау, софтверске програме за помоћ студентима код теоријског и практичног рада.

Радити на обезбјеђу адекватног простора и опреме за рад студента и провођење истраживања.

Прикушљати, обрађивати, анализирати све потребне индикаторе у складу са захтјевима међународних стандарда високог образовања. На основу информација проводити корективне акције.

Обезбједити да сви силабуси буду јавно доступни.

Побољшати процедуру за периодичну евалуацију, унапређење и измјене студијског програма. У измјене студијског програма укључити све заинтересоване стране и колеге стручњаке са других Универзитета.

Успоставити програм билатерарне и мултилатерарне размјене студената.

НИВО ИСПУЊЕНОСТИ ЗАХТЈЕВА:	I	II	III	IV
----------------------------	---	----	-----	----

Назив студијског програма:	Ниво студија:	Назив(и) излазних квалификација:
Екологија	Први циклус	Дипломирани еколог – 180 ЕЦТС Дипломирани еколог – 240 ЕЦТС
Екологија	Други циклус	Мастер екологије – 300 ЕЦТС

ДОБРЕ СТРАНЕ:

На Универзитету и Факултету за екологију је формирана Комисија за квалитет и Тим за квалитет који стално прате наставни процес, прате развој нових технологија из научне области која се изучава на Факултету за екологију и покрећу иницијативу за иновирањем Студијских програма надлежним органима Факултета за екологију и Универзитету. Постоје формални акти који регулишу начин креирања студијских програма Универзитета (Статут, Правилник о студијским програмима, Стандарди за обезбеђење студијских програма, као и Поступак за обезбеђење квалитета образовног процеса на Универзитету.). Образовни циљеви су наведени за студијски програм, а и усклађени и упоредиви са онима у окружењу. На Универзитету и Факултету за екологију је формирана Комисија за квалитет и Тим за квалитет. Постоји Правилник о оптерећењу студената по предмету, семестру и студијском програму, Правилник о оцењивању студената, Правилник о ЕЦТС бодовима, шифровању и силабусу.

Званично је предвиђено учешће студената у научно-истраживачком раду те је описан начин на који се студенти укључују у научно-истраживачки рад. Стручна пракса је организована од стране Универзитета. Са одговарајућим партнерима потписани су уговори о обављању стручне праксе и постоје докази да сви студенти пролазе кроз стручну праксу (извештаји ментора итд.). У циљу обезбеђења вишег нивоа научно-истраживачког рада склопљени су уговори о наставно-научној сарадњи са више институција из земље и окружења.

Када је ријеч о размјени студената, треба нагласити да су студенти боравили на више студијских путовања и конференција намијењених њиховој циљној групи. Такође, треба нагласити да је Универзитет са партнерским универзитетима из Словеније и Русије, омогућавао студентима љетне школе. Кадровска политика је дефинисана правилницима и формално је представљена покривеност студијског програма са одговарајућим бројем особља. Наставницима, сарадницима и студентима је омогућен приступ базама података, од којих треба истаћи EBSCO базу.

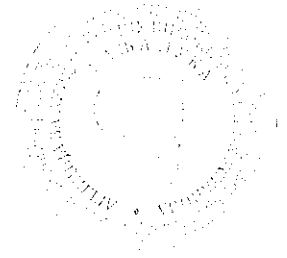
На административно особље се примјењује Правилник о систематизацији.

Физички ресурси задовољавајући. Континуирано се улаже у унапређење.

СЛАБЕ СТРАНЕ:

1. Циклус

Нису приказани детаљнији подаци о учествовању заинтересованих страна у креирању програма. Студенти нису довољно укључени у процесе на Факултету. Није наведено у којем периоду се ревидирају студијски програми. Код појединих предмета нису усклађени назив, садржај, циљеви и исходи учења. Смањен је број студената. Нема података о томе да ли се радови провјеравају с циљем

спречавања плагијаризма. Не користе електронско пријављивање испита. Неки наставници имају избор у више научних области. Није могуће утврдити задужења и оптерећење наставника. Мобилност није развијена. Нема података о начину усавршавања и развијања компетенција административног особља. WEB страница није завршена и нема све податке.

2. Циклус

Приликом попуњавања апликационог обрасца, кроз поједине дијелове текста, није се водило рачуна да су студијски програми другог циклуса у обиму од 60 или 120 ЕЦТС, а не како је наведено 300 ЕЦТС. Кроз линк Прилог Лиценцирани студијски програм Екологија (300 ЕЦТС), се јасно може видјети да се ради о једногодишњем студију на другом циклусу (60 ЕЦТС). Нису приказани детаљнији подаци о учествовању заинтересираних страна у креирању програма. Студенти нису довољно укључени у процесе на Факултету. Нема података о томе да ли се радови провјеравају с циљем спречавања плагијаризма. Нема информационог система и студенти се за све обраћају преко студентске службе. Неки наставници имају избор у више научних области. Није могуће утврдити задужења и оптерећење наставника. Мобилност није развијена. Нема података о начину усавршавања и развијања компетенција административног особља. WEB страница није завршена и нема све податке.

ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ:

1. Циклус

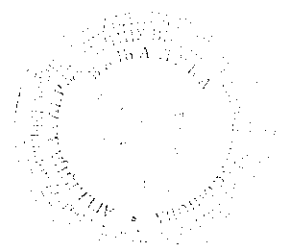
Укључити заинтересоване стране у креирање студијских програма. Јачати алумни и организације студената екологије како би се промовисао Факултет, те сама екологија. Транспарентније вршити процедуре ревизије студентских програма. Ускладити називе, садржаје, циљеве и исходе учења за све предмете. Провјеравати све радове (I и II) циклус у циљу спречавања плагијаризма. Информационим системом објединити све информације и користити га у свакодневним активностима. Улагати у усавршавање административног особља. Јачати мобилност. Обезбиједити више праксе за вријеме студија.

2. Циклус

Треба да се направи разлика између навођења излазног профила односно научних и стручних академских звања где се наводи укупан број од 300 ЕЦТС и студијског програма за који се у документацији наводи. Укључити заинтересоване стране у креирање студијских програма. Јачати алумни и организације студената екологије како би се промовисао Факултет, те сама екологија. Транспарентније вршити процедуре ревизије студентских програма. Ускладити називе, садржаје, циљеве и исходе учења за све предмете. Провјеравати све радове на II циклусу у циљу спречавања плагијаризма. Подстицати мобилност студената и наставног особља. Информационим системом објединити све информације и користити га у свакодневним активностима. Улагати у усавршавање административног особља.

НИВО ИСПУЊЕНОСТИ ЗАХТЈЕВА:	I	II	III	IV
----------------------------	---	----	-----	----

Назив студијског програма:	Ниво студија:	Назив(и) излазних квалификација:
Финансије, банкарство и осигурање – 240 ECTS	Први циклус	Bakalaureat/Bachelor смјер Финансије, банкарство и осигурање, одабране студијске групе са укупно 240 ECTS бодова
Финансијски, банкарски и берзански менаџмент	Други циклус	Мастер економије
ДОБРЕ СТРАНЕ:		
<p>Универзитет је креирао студијски програм у складу са Стандардима и смјерницама за осигурање квалитета у Европском простору високог образовања (ESG 2015) и Критеријумима за акредитацију студијских програма у Босни и Херцеговини, без материјално значајних одступања.</p> <p>Документима се предвиђа активно учешће студената у креирању студијских програма и провођењу процеса образовања.</p> <p>Присуство практичне наставе у образовном процесу је задовољавајуће.</p> <p>У периоду од претходне екстерне евалуације 2012. године дошло је до унапређења научно-истраживачке делатности у погледу објављених радова и цитираности, што је између осталог, резултат активирања сопственог Института Универзитета, часописа и организације научних конференција.</p> <p>Успостављен је систем интерног и екстерног информисања.</p>		
СЛАБЕ СТРАНЕ:		
<p>Као основа унапређења наставног процеса, планова и програма претежно се користи пракса и приступ из региона, односно универзитета са којима Универзитет и Факултет имају сарадњу, а недостаје коришћење примјера добре и најбоље европске и глобалне праксе.</p> <p>Поред извјесног унапређења научно-истраживачке дјелатности у погледу објављених радова и цитираности, поготово активирањем сопственог Института Универзитета и часописа, генерално, научно-истраживачка дјелатност наставника је на релативно ниском нивоу, у првом реду када је у питању објављивање радова у научно-истраживачким часописима, поготово иностраним и водећим часописима.</p> <p>Извјесна је недовољна ангажованост студентских представника у активностима анализирања и унапређења наставних планова и програма.</p> <p>Предмети који се налазе у оквиру овог студијског програма превише су општег карактера. На примјер, студијска група за Банкарство на четвртој години има само један предмет који у себи садржи кључну ријеч банка. Исти је случај и са другим студијским групама.</p> <p>Осим што се добијају општа знања из, на примјер, банкарства, потребно је бавити се конкретније продајом финансијских производа и услуга.</p> <p>Код другог циклуса студија, мастер студије, недостају предмети који се баве статистиком и економетријом.</p>		
ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ:		
<p>Постоји доста простора за унапређење научно-истраживачке делатности, што је неопходно у обезбјеђивању сталног унапређења наставне и научно-истраживачке делатности Универзитета и Факултета.</p> <p>При том Универзитет и Факултет треба да инсистирају на отклањању системских недостатака за обезбјеђење регуларног и подстицајног амбијента, првенствено кроз адекватну категоризацију</p>		

научно-истраживачких часописа.

Такође је неопходо додатно ангажовње, стална анализа и настојање да се изнађу додатни стимуланси за наставнике и асистенте за ангажованије објављивање у водећим иностраним часописима.

Код писања уџбеника неопходно је одређити стратешку оријентацију Унверзитета/Факултета за домаће ауторе (са Унверзитета/Факултета) или водеће свјетске, као и код начина полагања колоквијума, испита (електронски, усмено, писмено).

Радити на увођењу предмета који ће својим називом и садржајем одражавати специфичности студијске групе.

За запослене студенте треба изнаћи додатна адекватна школска помагала (слајдове предавања и вјежби, снимке предавања), а вријеме наставе, консултација, колоквијума/испита прилагодити њиховом радном времену.

Код информационог система увијек постоји могућност за унапређење, па је неопходно свакодневно праћење, анализирање и отварање могућности чешћих ситних унапређења од стране властитог инфо центра у сарадњи са екстерно ангажованим експертима.

На мастер студије увести предмете који се баве статистиком и економетријом.

НИВО ИСПУЊЕНОСТИ ЗАХТЈЕВА:	I	II	III	IV
----------------------------	---	----	-----	----

Назив студијског програма:	Ниво студија:	Назив(и) излазних квалификација:
Правне науке	Први циклус	Дипломирани правник „Студијски програм „Правне науке“ – 240 ЕЦТС
Право	Други циклус	Мастер права – 300 ЕЦТС
ДОБРЕ СТРАНЕ:		
<p>Наставни план и програм обезбјеђује стицање теоријских и практичних знања неопходних за компетентно обављање правних послова.</p> <p>Постоје неходни документи који дефинишу усвајање, развој и побољшање студијских програма.</p> <p>Рачунање и додјела ЕЦТС бодова врши се у складу са Правилником.</p> <p>Студенти имају значајну улогу у креирању и осмишљавању студијског програма, а укључени су и у тимове за осигурање квалитета.</p> <p>У изради студијских програма наведени су референтни студијски програми који су служили за поређење током усвајања студијског програма.</p> <p>Добра страна практичног рада студената су правне клинике, те практична настава од стране правних стручњака.</p>		
СЛАБЕ СТРАНЕ:		
<p>Исходи учења нису у потпуности утврђени и нису у великој мјери повезани са стандардима квалификација. Компетеније и исходи учења нису и не могу бити синоними.</p> <p>Нису приложени документи који доказују консултовање заинтересованих страна код израде студијских програма (привреда, пракса, алумни организације и слично).</p> <p>Завршни радови студената нису подвргнути провјери са циљем онемогућавања плагирања.</p>		

Нити у једном приложеном документу и на web страници Универзитета не могу се наћи подаци о именима наставника и сарадника и о њиховој биографији и библиографији.

Web страница Факултета недовољно је развијена и разрађена и не даје потпуну могућност објективног, благовременог информасања студената и јавности.

Нема података ни доказа о томе да студијски програм остварује међународну сарадњу (настава на страним језицима, мобилност студената и особља, заједнички пројекти са страним партнерима итд.).
 Нема података о томе на који начин Факултет учествује и омогућава програме размјене студената уз признавање ЕЦТС бодова.

ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ:

Факултет би требао провести детаљну анализу уочених слабости и донијети план за њихово отклањање.

Потребно је усвојити процедуре и донијети прописе за препознавање и борбу против корупције и плагирања.

Мобилност академског особља и студената на студијском програму треба промовисати и унаприједити.

Исходе учења треба у потпуности утврдити и повезати са стандардима квалификација.

Треба прикупити и приказати доказе о проведеном консултовању заинтересованих страна код израде студијских програма.

Потребно је промовисати, финансирати и предузимати мјере за веће учешће студената у научном истраживању у оквиру студијског програма.

Потребно је омогућити да се поједини предмети изводе на енглеском језику.

Треба радити на формирању каријерног центра.

НИВО ИСПУЊЕНОСТИ ЗАХТЈЕВА:	I	II	III	IV
----------------------------	---	----	-----	----

Назив студијског програма:	Ниво студија:	Назив(и) излазних квалификација:
Рачунарске и информационе технологије	Први циклус	Дипломирани инжењер информатике – 180 ЕЦТС Дипломирани инжењер информатике – 240 ЕЦТС
Информационе технологије	Други циклус	Мастер информатике – 300 ЕЦТС

ДОБРЕ СТРАНЕ:

Постоје неопходни ресурси за извођење наставе.
 Велика потражња за кадровима из области информационих технологија.

СЛАБЕ СТРАНЕ:

Примјетно је одсуство математичко-теоријских орјентисаних предмета, стога би се план и програм могао појачати још неким предметима из области математике које су примјенљиве у рачунарству и ИКТ.

<p>Недостаје већи број изворних предмета на мастер студију. Недостатак финансијска средства за веће мотивисање студената за научно-истраживачке активности. Мали број уговора о извођењу практичне наставе. Мали број међународних пројеката. Недовољно усаглашени наставни програми са референтним факултетима и предметне области.</p>			
<p>ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ:</p>			
<p>Увести математичко-теоријских орјентисаних предмета у студијски програм који су примјенљиви у рачунарству и ИКТ. На мастер нивоу образовања потребно је нудити студентима више изборних предмета (сада је предвиђено да само један предмет буде изборни). Обезбиједити финансијска средства за веће мотивисање студената за научно-истраживачке активности. Успоставити споразуме и потписати уговоре са ИТ компанијама за извођење практичне наставе. Побољшати истраживачке капацитете наставника и стимулисати их за учешће у међународним истраживачким пројектима. Усаглашавати наставне програме са референтним факултетима из предметне области.</p>			
<p>НИВО ИСПУЊЕНОСТИ ЗАХТЈЕВА:</p>			
I	II	III	IV

Назив студијског програма:	Ниво студија:	Назив(и) излазних квалификација:
Туризам и хотелијерство са 4 студијске групе: туризам, хотелијерство, ресторатерство и гастрономија	Први циклус	Дипломирани менаџер туризма – 180 ЕЦТС Дипломирани менаџер хотелијерства – 180 ЕЦТС Дипломирани менаџер ресторатерства – 180 ЕЦТС Дипломирани менаџер гастрономије – 180 ЕЦТС Дипломирани менаџер туризма – 240 ЕЦТС Дипломирани менаџер хотелијерства – 240 ЕЦТС Дипломирани менаџер ресторатерства – 240 ЕЦТС Дипломирани менаџер гастрономије – 240 ЕЦТС
Студијски програм ТУРИЗАМ	Други циклус	Мастер туризма – 300 ЕЦТС
Студијски програм ХОТЕЛИЈЕРСТВО са три студијске групе: хотелијерство, ресторатерство и гастрономија	Други циклус	Мастер хотелијерства – 300 ЕЦТС Мастер ресторатерства – 300 ЕЦТС Мастер гастрономије – 300 ЕЦТС
<p>ДОБРЕ СТРАНЕ:</p>		
<p>Све процедуре које се односе на поступак доношења и измјена студијских програма налазе се у оквиру Поступка за обезбјеђење квалитета образовног процеса, те су детаљније активности дефинисане у оквиру Стандарда за обезбјеђење квалитета на Универзитету. При доношењу сваког програма дефинисани су називи излазних компетенција и циљеви студијског програма као основа на</p>		

темељу које су развијени цјеловити програми и силабуси предмета. Измјене и допуне студијских програма се врше сваке три године. Проведена је анализа исхода учења који су образложени како на нивоу програма, тако и на нивоу предмета. Извршено је поређење студијских програма са институцијама из окружења (Извјештаји о поређењу студијског програма 2010, Природно – математички факултет Нови Сад, Економски факултет Сплит, проведено је поређење за студијске групе Туризам и хотелијерство, називе предмета, обавезне и изборне предмете, услове за упис предмета, циљеве и исходе, методе извођења наставе и процјене).

Институција располаже простором за провођење вјежби из предмета карактеристичних за овај програм (нпр. гастрономија, ресторан и кухиња, гастрономија, хотелијерство). С циљем повећања компетенција и вјештина студената у програму су предвиђени часови за стручну праксу. Потписани су уговори са одређеним хотелима и угоститељским објектима, а све у циљу реализације праксе. Правилником о начину и поступку припреме и обране завршног рада дефинисана је завршна фаза процеса студирања – писање завршног/мастер рада.

Признавање квалификација које су стечене на другим институцијама дефинисано је Правилником о условима уписа, преписа и признавања испита са других високошколских установа, Правилником о поступку еквиваленције раније стечених звања са новим звањем, Правилником о признавању високошколских исправа. Наведеним је омогућен проток студената и мобилност унутар система високошколског образовања.

Учествују у пројекту „Work and travel“ и ЕРАСМУС +. Студенти су информисани преко веб странице, од стране професора и преко огласне табле.

Како би се осигурали услови за напредовање наставника свима је доступна EBSCO база. Наставници имају могућност објаве радова и у часопису Пословне студије.

Све информације објављују се на веб страници Универзитета. Имплементиран је интегрисани информациони систем.

Информације се објављују на веб страници и у брошури. Веб страница је и на страним језицима. У комуникацији с окружењем користе се и друштвене мреже што је примјерено студентима.

СЛАБЕ СТРАНЕ:

Како су предвиђени студијски програми 1. циклуса од 180 и 240 ЕЦТС-а било је потребно и креирати дјелимично различите циљеве и исходе учења. Овако, како су исти, нема логике постављања програма од 180 и 240 ЕЦТС-а. Број ЕЦТС-а за поједине предмете не може се довести у везу са бројем предвиђених часова и других активности на предмету за које је потребан ангажман времена студената. Студенти немају довољно практичне наставе. Студенти нису укључени у креирање и ревизију студијских програма. Информациони систем није развијен у смислу да обједињује прикупљање података и комуникацију студената и Факултета. Нема довољно литературе. Не укључују практичаре у наставу. Иако се проводи анкетање студената о квалитету наставног процеса и рада стручних служби није описана повратна веза, тј. начин информисања о резултатима анкетања и евентуалне корективне мјере. Силабуси нису доступни на мрежним страницама.

ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ:

Укључити различите стране у процес дефинисања студијског програма (студенти, привреда, пракса и сл). Анализирати потребе тржишта рада при ревизији студијског програма. Привредници су истакли потребу за одржавањем више часова праксе за студенте. Такође, било би потребно дефинисати

диференциране (барем дијелом) исходе учења за различите студијске групе.

У програму се наводи да студенти самостално предлажу мјесто за праксу, а мишљење је да би требало увести институционално усмјеравање студената у предузећа на праксу, као и да се разради систем менторства од стране практичара из предузећа. Укључити практичаре у предавања. Омогућити доступност релевантних база. Увести наставу на страним језицима. Осигурати механизме стимулације наставника да објављују у часописима других издавача. Подстицати међународну размјену и организовати љетне школе у хотелима на Јадрану, односно, зимске школе на планинама у БиХ.

Предлажемо да се размотри могућност интегрисања Факултета за екологију са Факултетом за туризам и хотелијерство. Интегрисани факултет би тиме имао своја два добро разграничена, фокусирана и профилисана студијска програма.

НИВО ИСПУЊЕНОСТИ ЗАХТЈЕВА: I II III IV

3.3 Препорука за акредитацију

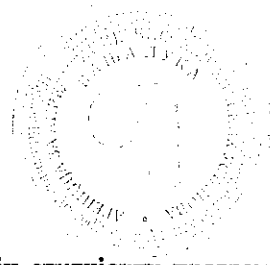
Након увида у комплетну достављену документацију, посјете високошколској установи и анализирања свих докумената, процедура и начина функционисања високошколске установе, те спровођења поступка оцјењивања, утврђен је сљедећи ниво испуњености захтјева стандарда и критеријума:

КРИТЕРИЈУМИ	НИВО ИСПУЊЕНОСТИ
A.1 Политика осигурања квалитета	III
A.2 Израда и одобравање програма	III
A.3 Учење, подучавање и провјера знања усмјерени на студента	III
A.4 Упис студената, њихово напредовање кроз студије, признавање и сертификација	III
A.5 Људски ресурси	III
A.6 Ресурси за учење и подршка студентима	III
A.7 Управљање информацијама	III
A.8 Информисање јавности	III
A.9 Стално праћење и периодична ревизија програма	III
A.10 Периодично вањско осигурање квалитета	III

100

100

100

Након увида у достављену документацију, извјештаја о рецензији студијских програма, планова за унапређење које су студијских програма припремили на основу извјештаја рецензента, посјете високошколској установи и увида у реално стање обављеном од стране комисије стручњака утврђен је слjedeћи ниво испуњености захтјева стандарда и критеријума за студијске програме:

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ	НИВО ИСПУЊЕНОСТИ
Графички дизајн (1. циклус)	III
Дизајн (2. циклус)	III
Екологија (1. циклус)	III
Екологија (2. циклус)	III
Туризам и хотелијерство (1. циклус)	III
Туризам (2. циклус)	III
Хотелијерство (2. циклус)	III
Правне науке (1. циклус)	III
Право (2. циклус)	III
Финансије, банкарство и осигурање (1. циклус)	III
Финансијски, банкарски и берзански менаџмент (2. циклус)	III
Рачунарске и информационе технологије (1. циклус)	III
Информационе технологије (2. циклус)	III

На основу укупне оцјене квалитета Комисија даје препоруку Агенцији за акредитацију високошколских установа Републике Српске да, у складу са Правилником о акредитацији високошколских установа и студијских програма, високошколској установи Универзитету за пословне студије изда рјешење о акредитацији на 5 година за високошколску установу. Комисија на основу увида у независне рецензије студијских програма и обављене екстерне евалуације студијских програма пријављених за акредитацију **препоручује** за акредитацију студијске програме наведне у претходној табели чији су нивои испуњености захтјева III и IV.

Чланови Комисије:

Проф. др Здравко Тодоровић, председник

Проф. др Бранко Ракита, члан

Проф. др Божо Вукоја, члан

Мр Лејла Хаирлаховић, члан

